

Un museu de mirar i tocar

Gaudir d'un quadre o d'una escultura ja no és només privilegi dels ulls. El Museu d'Art de Girona promou la visita de persones cegues. La iniciativa, posada en marxa per l'actual director del centre, vol apropar l'art de la pintura i de l'escultura a cecs, permetent-los palpejar els contorns i els relleus de les obres d'art.

Són les onze del matí d'un dissabte. La sala d'espera del Museu d'Art de Girona té uns visitants inhabituals. Un grup de cecs, nois i noies, han vingut expressament de Barcelona i pobles del voltant per visitar el que ara per ara és un dels pocs museus europeus, i l'únic a l'Estat espanyol, que ha adaptat algun dels seus espais per a persones cegues i ha procurat que totes les sales destinin una de les seves obres a poder ser examinada per les mans expertes d'un cec. Mans que saben trobar el significat dels volums, dels gravats, que reconeixen els materials. Unes mans, que en la majoria dels casos, experimenten per primera vegada el plaer de contemplar una obra d'art. *Has vist aquella gerra de ceràmica del segle XVIII? És preciosa, oi?*, li diu l'Àngel a la Pepi Yague.

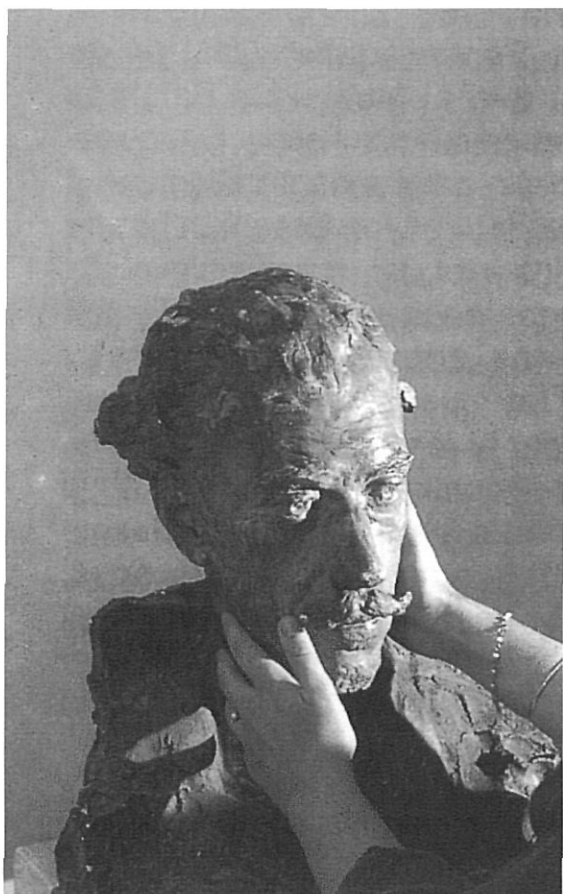
Estem contents amb la iniciativa del Museu d'Art de Girona, comenta Neus Salvat i diu: tot i que només són una dotzena les obres d'art que ens permeten tocar, ho valorem molt positivament perquè estem segurs que això només és el principi. Neus Salvat, com la resta dels seus companys, pertany a l'Associació Catalana per a la Integració del Cec. La

nostra Associació —explica— pretén, precisament, que iniciatives com les de Girona siguin cada dia més comunes. Sabem el que costa que entitats com el Museu d'Art de Girona ens permetin fer el que avui farem aquí, diu Jaume Daudé. Ni les maquetes ens deixen tocar! —explica—, sempre les trobem tancades darrera de vidres com si fossin qui sap què.

El recorregut pel museu comença amb la lectura del programa escrit amb el sistema Braille. Totes les obres exposades per a cecs estan col·locades damunt d'una columna de fusta amb una inscripció, també mitjançant l'escriptura de punts, del títol i l'any de l'obra. Artísticament cap d'aquestes obres no té gran valor, però sí que representen fidelment la seva època o la seva tendència artística. *La majoria de les peces les hem tretes dels magatzems, és a dir, que si alguna d'elles es fa malbé, el museu no perdre cap peça de valor, tot i que ens hem esforçat perquè totes fossin prou representatives*, diu el director i promotor de la idea, Joan Surroca.

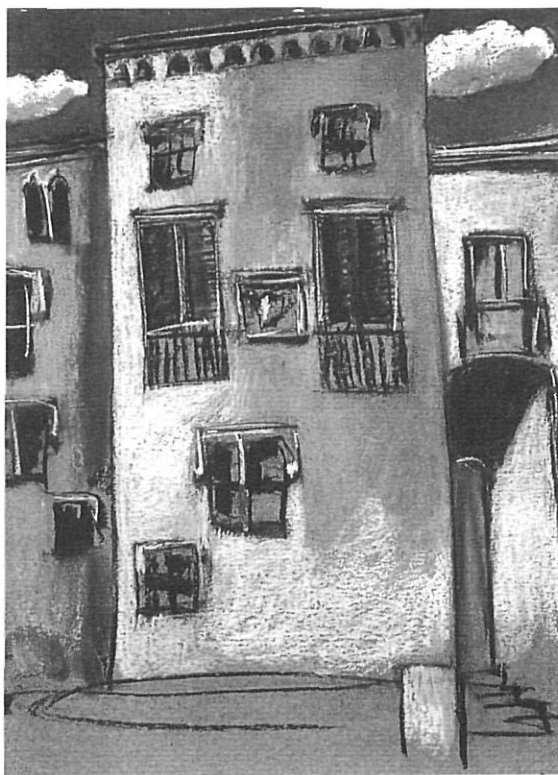
A més a més d'aquesta primera iniciativa, el Museu d'Art de Girona tirarà endavant un projecte d'obres, pressupostat en 82 milions de pessetes, per salvar totes les barreres arquitectòniques de l'edifici. Les obres preveuen l'eliminació de tots els obstacles i la compra de tres ascensors. *Si cal —assegura Joan Surroca— faré la revolució i m'enfrontaré a tots els polítics, però al final aconseguirem que tots els museus, i no només el de*

El bust de Prudenci Bertrana, esculpit per Ricard Guinó, és una de les peces que es poden tocar al MD'A de Girona.

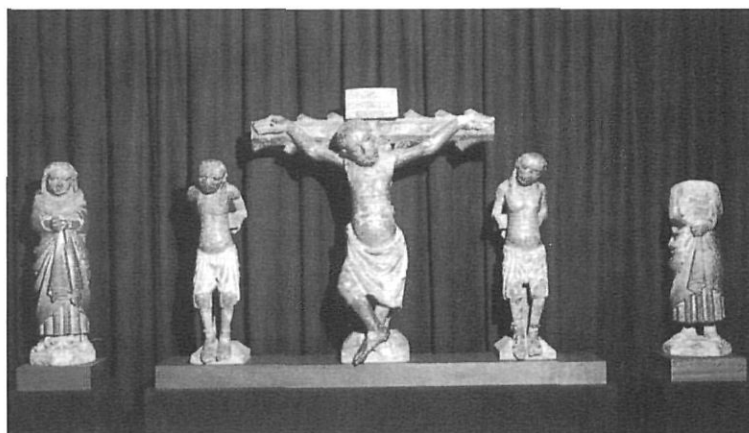

Girona, siguin museus adaptats a persones amb deficiències físiques.

A més de les escultures i el programa en Braille, el museu ha organitzat el laboratori del tacte. Es tracta d'un espai creat per conèixer, mitjançant el tacte, les diferents textures que poden formar part d'una obra d'art.

També hi ha prevista la construcció de maquetes d'arquitectura medieval que ajudaran a comprendre la diferència entre l'art romànic i l'art gòtic. Joan Surroca reconeix que les idees li van molt de pressa i que la possibilitat de fer-les és molt lenta. Tot i així creu que cap a l'any 1995 el museu disposarà de tots els serveis mínims d'un museu adaptat a totes les persones.

Un altre dels projectes del museu és un ambiciós treball de maqueteria. L'últim pis de l'edifici, un espai rectangular envoltat de finestres, és un mirador privilegiat de tota la ciutat. Des de cada angle i per cadascuna de les finestres descobrim una panoràmica diferent de la ciutat: la devesa, la ciutat vella, etc. Mitjançant el treball de maqueteria s'intentarà transportar cada panoràmica a una maqueta de fusta de tal manera que cada finestra tindrà la seva maqueta i aquesta es convertirà en els ulls del cec i li descobrirà els entorns de la ciutat, la forma dels carrers i la silueta dels edificis. Amb els quadres volem fer una cosa semblant —explica Joan Surroca—. *Creiem que una bona fórmula per entendre la pintura és conèixer els seus relleus, i en aquest sentit volem realitzar una reproducció en relleu d'alguns dels quadres més importants del museu.*

El Museu d'Art de Girona, que ha vist com en els últims tres anys triplicava el seu nombre de visitants (dels 8000 que va tenir l'any 1990 s'ha passat als 29.000 l'any 1992), pretén, amb aquestes noves

iniciatives, fer veure als polítics i a la resta de museus que val la pena treballar i invertir els diners suficients per fer del museu una casa capaç d'acollir tota la població, sobretot aquelles persones a les quals fins ara se'ls havia negat l'entrada, no de forma explícita, però sí a partir del moment que res del que allà dins s'hi exposava podia ser examinat personalment.

Montse Trias i Consol Alonso són dos més dels components del grup de cecs que ha visitat el Museu d'Art de Girona. Per a la Consol, aquesta és la primera vegada que pot descobrir amb les seves mans una figura romànica. Ha vingut acompanyada de la seva filla Cristina de 6 anys i ens comenta: *Tant de bo tots els museus ens garantissin el mateix que aquest. Jo em vaig quedar cega cap als 20 anys, ara en tinc 40; per tant, encara recordo moltes coses, però als qui són cecs de naixement cal que se'ls doni l'oportunitat de descobrir la nostra història i la nostra cultura.*

MARIA SOLANÍ